

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
Falu Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.

Postatakarékpénztári csekszáma száma: 25.153.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4. félre 2, negyedévre 1 P.

Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1939.

XX. évfolyam, 53. szán.,

December hó 31.

Bucsu az ó-évtől

Az ó-év, amely most távozik körünkől, életünk egyik legriasztóbb erléke maradt. A zavaros életű, rendbontó ország garázdalkodására mindig visszataszító érzéssel fogunk gondolni. Ráncos képével, kuszártá züllött szakállával ugy oldalog el közülünk, mint a házak pitvarától elűzött koldus, akit száradt kenyérből sem érdemesítenek, mert elnyomorodott élete minden bajának önmaga volt az oka, s nem érdemel elnéző kiméleletet, vagy szívbeli szánalmat.

Szinte nem is érti a jószándéku ember, hogy sürüsdöhetett össze annyi rosszindulat olyan parányi időszakba, amennyit ez a koravén téncközlő ért meg, aki évszázadok minden visszatérő baját örökölte, állandósította és zudította reánk.

A vészharangot kongatta már ifjú korában a dologban elfaradt békés szunnyadók álmanak elűzésére. Csendes hajlékokat gyújtott fel, hogy üzőtt hontalanná tegyen apákat, anyákat és gyermekeket. Megzavarta a földek rendjét: a gyűlölet magvát szórta rögeikre. Elvette a levegő nyugalmát: a rombolás bacillusait szórta bejébe. S megbontotta a vizek tükrét, hogy mélyükben a kárhozat örvényeit nyissa meg. Vérel vegyítette az áldó reggeli harmatot, s halálhörgésbe fullasztotta a lenyugvó nap békés mosolyát.

Most elment, mert ideje lejárt, és reánk hagyta vészes örökét. Szemünk riadtan figyeli távozását, a kiméletlen és maró gunyt örögi tekintetében, amely még most is megborgoztat.

S az utódja felé figyelünk, az új esztendőre: mit hoz vajjon a délceg lépésű, ragyogó tekintetű ifjú? Átveszi-e kaján elődjének roskasztó terhét, s cipeli tovább a népek és nemzetek borgozató sóhaja és idegtépő várakozása közben? Vagy észreter és üdítő kacagásra váltja a halálhörgést, békés munkára a rettegő főprengést és nyugalomra a világ félelmét és aggodalmát?

A magyar falvak bogárhátú kis házaiban Szilvesztert ünnek. Bucszanak az óesztendőről, s köszöntik az újat. Erre a meghitt együttesre kopogtatunk be most mi is. A nyugodt, a csöndes, az egyszerű magyar testvéreink közé, akik olyan rendületlen magabizással szemlélték az ó-évet, mint amilyenrel várják az újat.

A magyar sors utját nem egy év jelöli, ha bárminő kiismerhetetlen is az arculata, hanem évszázadok soroztatos és megújuló küzdelmei harcban, munkában, hitben és önbizalomban.

Ez az évforduló sem jelenthet mást, mint amit eddig is megszoktunk: a szemünk éberségét, a karunk lankadatlan munkáját, a szívünk összefonódását a lelkünk töretlen akaraterejéért.

Összekoccan a poharunk annak öröme, hogy távozik a vészterhes óesztendő, s kiürítjük abban a reményben, hogy jobb következik utána. Elbucszunk a morcos öregtől és köszöntjük a vidáman érkező újat

szívünk bízalomteli melegévé.

A magyar hit, a magyar munka s a kettőben összpontosult erő és bizalom megszokta a küzdelmet és állja is, ha kell. Nem torpan meg tőle, s nem ijedezik a hallatára, mert tisztá a lelkiismerete és nyugodt az óntudata.

Bucsut mond a bűnben fáradt ó-évtnek, s bizalomtellen üdvözlö az újat, amely töretlen hitén és lankadatlan munkáján át csak boldogulását hozhatja és biztosíthatja.

MÉZES JÁNOS

Érdekes apróságok 1940-ről

A most kezdődő 1940-ik esztendő tudvalevően *szökőév*, tehát ebben az évben megünnepelhetik születésnapjukat azok, akik február 29-én születtek. Az év fontosabb naptári adatai a következők:

A *hétfővel* kezdődő esztendő utolsó napja *kedd* lesz. A farsang meglehetősen rövid, hiszen már február 7-én *hamvaszöszerdára* ébrednek a vigadózők. Ennek megfelelően korán — március 24—25-én — lesz *husvét* és május 12—13-án *pünkösd*. Minthogy március 25-ike *husvét* hétfőjével esik egybe, Gyümölcsoltó Boldogasszony napja egy héttel eltolódik, április 1-én lesz és az előtelevő vasárnapkal együtt kettős ünnepet alkot. *Keltős ünnep* még Újév napja, mert *hétfőre* esik. *Vizkereszt* és Péter-Pál napja, amelyek szombati napon lesznek.

Fontos történelmi évforduló esztendeje lesz az 1940-ik esztendő. Ezt az évet akár *Mátyás*, az *igazságos* esztendejének nevezhetnők, mert 1940-ben lesz — még pedig február

23-án — *Mátyás király* születésének 500-ik, április 6-án pedig halálának 450-ik évfordulója.

Február 20-án lesz 150 éve annak, hogy a *Szent Korona* újból hazakerült Budára.

Még néhány magyar vonatkozású évforduló: Január 20-án lesz száz éves az azóta világhírű és a földmélények kutatásában olyan nagy szerepet játszó *Eötvös-inga*; augusztus 8-án lesz *Kölcsey Ferenc*, a Himnusz költője, születésének 150-ik évfordulója, augusztus 17-én lesz 250 éve, hogy *Mikes Kelemen*, *Rákóczi Ferenc* hűséges társa született, szeptember 14-én lesz 350 éve, hogy megjelent a magyar *Károli-biblia*.

A nagy és lélekemelő események évfordulóinak esztendeje, reméljük, hogy ezeknek a nagy eseményeknek az ihlető jegyében fog lefolyni; adná a Magyarok Istene, hogy *Mátyásnak*, az *igazságosnak* a szelleme győzedelmeskedne ebben az esztendőben...

A világhelyzet

az európai háboru 17-ik hetében

A karácsonyi ünnepet alatt a nyugati frontokon a fegyverraj elnémult. Helyettük a rádiók és hangszórók vetették át a szerepet. Elhangzottak az ilyenkor szokásos üzenetek a háborus felek államférfiai ajkáról. A kitarásra és győzelemre buzdító beszédek. *György* angol király azt hangoztatta rádiószózatában, hogy a brit birodalom minden tagja kész a legnagyobb áldozatra is a szellemi szabadságjogok megvédése érdekében. Német részről *Brauchitsch* vezérvezéres, a hadsereg főparancsnoka *Hess Rudolf*, a Führer helyettese beszélték. A vezérvezéres azt hangoztatta, hogy minden németet a győzelem vágya tölt el. *Hess Rudolf* pedig erősen kiemelte, hogy a németiség jelenjét odaadja jövőjéért. *Dobolier* francia miniszterelnök beszédének legjelentősebb része a finn esemé-

nyek vázolója volt. Más volt a helyzet az északi hadi szintéren, ahol a *karácsonyi szent békejé* az orosz bombavető repülőgépek motorzugása és bombáinak robbanása zavarta meg. A pokoli színjáték, amelyet a szovjet hadvezetősége a kereszténység legnagyobb ünnepén rendezett, a legnagyobb valószínűség szerint elénkíteni és siettetni fogja világszerte a keresztény népek között a kommunista-ellenes front megerősödését. Sokat váránk e tekintetben a Szentatjának az olasz királyi családnál tett látogatásától, amelyen *Mussolini* miniszterelnök is résztvesz. Egyes vezető olasz lapok nem tartják kizártnak, hogy e találkozás eredménye *hivatalos békeközvetítő ajánlat* lesz a nyugati háborus felé. Hogy milyen sulyt vetnek még a

protestáns államok is a Szentszéknak a keresztény civilizáció védelmére irányuló törekvéseire, legjobban jellemzi, hogy *Roosevelt* elnök egyik legbizalmasabb hívét megbízottá nevezte ki a Vatikánhoz. Ezzel helyreállította a 60 évvel ezelőtt megszüntetett diplomáciai viszonyt.

A megoldást, amit a pápa, az olasz király és *Roosevelt* elnök együttes fellépése eredményezhet, előre meg nem jósolhatjuk.

Az északi harc még teljes erővel folyik, de már megállapítható, hogy a *finnek* győzelemnek számítható *hősies erőfeszítéssel megállították az ötvenszeres orosz túlerőt*. S hogy a külföldi hadianyagszállítással és önkéntes csapatokkal megerősödött finn ellenállás, amelyet a sarki tél fokozódó hidege is segít, meg tudja akadályozni az orosz túlerő közeljövőben várható győzelmét. Hogy mik a Szovjet további szándékai, azt sejtene sem lehet. A sajtó találgatásai pedig elmentmondók.

Hazánkat legközelebről érdekő esemény *Eszterházy János* gróf pozsonyi képviselőházi beszéde volt. A szlovákiai magyarság vezére a szlovák-magyar viszonyról nyilatkozott. Kijelentette, hogy az ott élő magyarok elismerik a szlovák államot. Állást foglalt a szlovák-magyar közleledés mellett. A Dunamendécben élő kis nemzeteknek — mondotta — egymásra kell találniok, hogy függetlenségüket megörizze, biztosítsák a békés életet. Beszéde további során *erősen sürszájt a szlovákiai magyarság jogaiért*. Megvédte Magyarország politikáját, amely a szent-istváni gondolatban sohasem jelentett elnyomó, vagy elnemzetlenítő törekvést.

POLITIKA

TELEKI PÁL GRÓF MINISZTERELNÖK ÁTVETTE SZEGED DISZPOLGÁRI OKLEVELET

Teleki Pál gróf miniszterelnök és *Vargo József* kereskedelmi miniszter december 23-án elkísérték feleségüket Szegedre, az ottani iskolák karácsonyi ünnepségeire. Az ünnepségek után *százterítéses baráti vacsora* volt, amelyen *Pálffy József* szegedi polgármester átnyújtotta a miniszterelnöknek *Szeged diszpolgári oklevelét*. Beszédében a miniszterelnök többek között a következőket mondotta: — Sok veszedelmet állunk ki mi magyarok. Így 1919-ben a teljes összeomlás. De ez a nemzet a legnagyobb veszedelmeket is ki fogja állni és mindig fenn fog maradni, mert a *veszedelem pillanatában össze tud fogni* és *össze tud tartani*. Ezt a hitünket forgalta tettekbe *Horthy Miklós*,

TELEKI MIHÁLY GRÓF AZ AGRARPOLITIKA CELKITÜZÉSEIRŐL

Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, az egyik reggeli lap karácsonyi számába „A magyar agrarpolitika célkitűzései” címmel cikket írt, amelyben rámutatott arra, hogy a kormány gazdaságpolitikájának előterében *agrárreformok* állanak. Kifejti, hogy a különböző termelési ágazatok egyensúlyának biztosítása az egészséges gazdasági fejlődés előfeltétele, éppen ezért — és a mezőgazdasági termények feldolgozásának érdekében is — fejleszteni kell a magyar ipart. A mezőgazdaság és ipar *belföldi árucseréje nyújthat csak kárpótlást az elvesztett külföldi piacokért*. Rámutat a miniszter annak az elgondolásnak a hibáira és súlyos hátrányaira, amely szerint Magyarország maradjon meg kifejezetten és kizárólagosan agrárországnak. Természetesen gazdaságpolitikáinknak azért meg kell őriznie mezőgazdasági alapvonatát. Végül hangoztatja a miniszter, hogy bár a világháború óta a kormányok mindent elkövettek az ipar fejlesztése és a mezőgazdaságnak áldozatok árán is való megsegítésére, nem indokolatlan egy külön *mezőgazdaságfejlesztő törvény* meghozatala, amelynek előkészítő munkálatai már előrehaladt állapotban vannak.

MÁR AZ AJÁNLÁSOKNÁL ELDÖLT A FEJÉRMEGYEI MANDÁTUMOK SORSA

A fejérmegyei és székesfehérvári lajstromos választókerületben december 22-én járt le az ajánlások benyújtásának határideje. Minthogy eddig az időpontig csak a *Magyar Élet Pártja* nyújtotta be ajánlái iverit, a választás sorsa már ekkor eldőlt és a december 30-ra kitűzött választási napon a párt listájának két első helyén szereplő jelölt, *Hunyady Ferenc gróf és Böres János a kerület egyhàngyul megválasztott képviselőiként vették át a mandátumot*.

KARÁCSONYI KEGYELEM

Mint az elmúlt esztendőben, a karácsonyi ünnepekre Magyarország Kormányzójának legfelsőbb kezgyelmi ténye alapján most is sok elítelt részesült amnesztiában: főként olyan, szabadságvesztéssel sújtott elítéltek, akiknek büntetése a közeljövőben letelik és természetesen azok, akik a kezgyelmi tényre érdemeseknek bizonyultak. A legfelsőbb kezgyelmi tény alapján amnesztiát kapott elítéltek a karácsonyi ünnepeket már családjuk körében töltötték.

Két szörnyű vasuti szerencsétlenség Németországban

December 22-én két súlyos vasuti szerencsétlenség történt Németországban: *Genthin* pályaudvarán, az ott vesztő柏林—kölni gyorsvonatra teljes sebességgel behalott a berlin—neunkircheni gyorsvonat. A szerencsétlenségnek 196 haláleset áldozata és rengeteg sebesültje volt. Gyűzezen éjszakán a Friedrichshafen—radolfzelli vonalon egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. Az összeütközés következtében 99 ember életét vesztette, huszonnolcan megsebesültek. A vasuti szerencsétlenségek miatt a vizsgálat megindult, eddig már több letartóztatás történt.

Tökéletes légóttalom

csak a megfelelően elcsőtíthető s a m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság által elfogadott szab. *Korauy Márton-féle légóttalmi lámpákkal* érhető el. Ismertetőt kéri: *Légóttalmi lámpák gyártó szövetkezet*, Bpest, I. ker., Krisztina-kr. 151.

Rendelet az egységes kenyér bevezetéséről

A kormány a buza és a rozs kiörlési arányának megállapítása, valamint az egységes jellegű kenyér készítése tárgyában rendeletet adott ki. Mindkét intézkedés szükségességét az a körülmény indokolja, hogy ilyen módon lehetővé válik *jelentős mennyiségű buza megtakarítása*. Ez a megtakarítás úgy áll elő, hogy az egységes jellegű buzalisztnak közfogyasztásra kerülnek olyan liszt-fajták is, amelyek elhelyezése eddig nehézségeibe ütközött.

A kiörlési százalékot a takarmányhiányra való tekintettel a kormányrendelet búzánál 75, rozsnál pedig 70 százalékra állította le. Felhatalmazást biztosít a kormányrendelet a földművelésügyi miniszternek arra nézve, hogy a fegyveres erő szükségletére, valamint egyéb ipari célokra és az ugynevezett „nép-

kenyér” készítéséhez szükséges liszt kiörlése továbbra is biztosítva legyen, valamint az új lisztjellegek megállapítására.

A jelenleg forgalomban lévő legkülönbözőbb kenyértípusok helyett a rendelet hatálybalépése után csak

1. az egységes örlésű buzakenyérliszttől készült kenyér,

2. az egységes örlésű buzalisztnak a fehér rozsliszttel 85:15 arányú keverékből készült ugynevezett rozsos kenyér és

3. a fehér rozslisztnak a rozskenyérliszttel való 50 százalékos keverésével készült rozskenyérfajták készíthetők.

Az egységes kiörlésű buzaliszttől készülő kitünő minőségű kenyér ára a jelenleginél olcsóbb lesz. A kenyérkészítésre vonatkozó rendelkezés 1940 február első napján lép hatályba.

A szekérfuvarozás szabályozása

A gazdák lovasfogataikkal szabadon fuvarozhatnak

A kormány legújabb rendeletével szabályozta az állati erő felhasználásával üzött iparszerű árufuvarozást az ugynevezett *szekérfuvarozást*. A szabályozás azonban

semmilyen sem korlátozza és a legcsekélyebb mértékben sem nehezíti a mezőgazdák lovasfogatainak bérfuvarozásait,

amelyeket azok a mezőgazdaságban használt fogataikkal végeznek akkor, amídon szekerek nincsenek. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által kiadott rendelet tehát *csak azokra a fuvarozó iparosokra vonatkozik, akik fogatáikkal állandó iparszerű bérfuvarozást folytatnak*.

A rendelet szabad iparnak minősíti a *szekérfuvarozást a helyi forgalomban*, vagyis abban a községben, városban és annak belterületétől szá-

mitott tíz kilométernyi körzetben, amelynek területén a fuvarozó iparos üzlete (telepe) van.

A szekérfuvarozás gyakorlását engedélyhez köti azonban a helyközi forgalomban és a kiadható engedélyek számának előzetes megállapítását vagy korlátozását is lehetővé teszi.

Ez az utóbbi rendelkezés módot nyújt arra, hogy a helyközi szekérfuvarozó ipar ügyére vállalkozók közül csak az kaphasson engedélyt, aki megbízhatósága, felkészültsége és gyakorlottsága alapján erre érdemes. A fuvarozásra átvett áruban esetleg felmerülő kár megtérítésére pedig biztosítékot nyújt az a rendelkezés, amely szerint a helyközi szekérfuvarozó iparos kárterítési kötelezettségének fedezésére *köteles szavatossági biztosítást kötni és fenntartani*.

Toborzó Ercsiből

Rend, fegyelem, szorgalom és összetartás — ez az egyenes út

Amikor az ó- és újév határmezsgyéjén a *Falu-Gazdaságvétség* hivatalos lapja, a *Vasárnap*, XXI-ik évfolyamának küszöbén, új toborzót kíván tartani és meg akarja jelölni az utat, amely a fokozatosan megközelített célkitűzések teljes megvalósításához vezet, nagy segítségünkre van az ercsi fiókszövetség ügyvezető elnökének és szervezőbizottságának hozzászóló beklüdt *Karácsonyi köszöntése*, amely a fiókszövetség által eddig elért eredmények távirati stílusban való felsorolásával pompásan igazolja, egyrészt, hogy a *Falu-Gazdaságvétségnek* és a fiókszövetségeknek pontosan az eddig követett uton kell haladniuk és másrészt, hogy

milyen pompás eredményeket képes elérni komoly és céltudatos munkával a falu népe akkor, ha a *Falu-Gazdaságvétségben* tömörül és résztvesz a közös munkában.

„Az ercsi fiókszövetség fennállása tizedik évének küszöbén a következőkben foglalja össze az eddigi eredményeket:

— Házhelyeztetés lezárása után a kismembereknél újabb 250 házhelyet kizdítottunk ki. Megszerveztük a „szegények filléres bankját”, a hitel-szövetkezetet: a verseny azonnal 2% kamat-leszállítást eredményezett. Fel-

kat. Sok a könny, a vérző seb. Isten segítségével begyógyul, ha összefogunk. De vigyázat, mert csak a szeretet épít, a gyűlölet rombol. A szebb jövőért küzdjünk együtt. Rend és fegyelem, szorgalom és összetartás — ez az egyenes út!

A klasszikus tömörsejű munka-programmal mindenben egyetértünk és a fiókszövetség áldásos munkájára, a tízeves forduló alkalmából Isten áldását kívánjuk. Bizonyos, hogy ha országiszerte annyi ügybuzgósággal és áldozatos munkakész-séggel fognak dolgozni a kismemberek érdekében felközni, mint tette azt az ercsi fiókszövetség, akkor megköszorozott erővel és kényesen gyorsabb ütemben fog kialakulni a szebb, boldogabb magyar jövő

Jutalom a sertés-hizlalóknak

A földművelésügyi kormányzat ellensúlyozni kívánja az utóbbi időben tapasztalt budapesti tulfelhajtást, abból a célból, hogy a budapesti piacra lehetőleg érett, kész zsirsertéseket hozzanak fel, január 22-től kezdődőleg a kisgazda hizlalása 150 kg-nál súlyosabb sertések után darabonként 10 P., a 170 kg-nál súlyosabb sertések után pedig hizlalóra való tekintet nélkül darabonként 14 P. kú-lön támogatást engedélyezett. Ezenkívül intézkedést történt az iránt, hogy ugyancsak 1940. évi január 22-től kezdődőleg a kisgazda hizlalása, 160 kg-nál súlyosabb, valamint — hizlalóra való tekintet nélkül — a 180 kg-nál súlyosabb Németországba kerülő sertések ára kg-ként 3 fillérrel magasabb legyen.

Ezek az intézkedések alkalmasak lesznek arra, hogy a gazda a jelenlegi takarmányárak mellett is jövedelmezően hizlalhasson, továbbá, hogy a piacra csak kész sertések kerüljenek.

A rozs és a sörárpa legmagasabb ára

Az árkormánybiztos a *szokványminőségű rozs* legmagasabb árát Szatmár vármegye területén 13.60—13.85, Szabolcs vármegyében 13.85—14.10, Hajdu vármegyében 14.10—14.35, Esztergom, Komárom, Győr, Moson és Pozsony vármegyéknek a Dunától északra fekvő területén, Bars és Hont, Nyitra és Pozsony vármegyék területén (Komárom kivételével) 14.50—14.75, Csongrád vármegyében 14.60—14.85, Bácsbodrog vármegyében 14.80—15.05, Komárom városban, valamint Komárom megyének a Dunától délre eső területén 15.15—15.25, Győr, Moson és Pozsony vármegyéknek a Dunától délre eső területén 15.15—15.40, felvidéki és pestmegyei, budapesti paritásban 15.10—15.35, másféle, budapesti paritásban 15.30—15.55 pengőben állapította meg. Kimondja a rendelet, hogy ezek az árak 1940 január 1-én 60 fillérrel, február 1-én és március 1-én 30—30 fillérrel, április 1-én és május 1-én 15—15 fillérrel emelkednek métermázsánként.

Egyidejűleg az árkormánybiztos megállapította a *sörárpa új legmagasabb árát*, a következőkben: sörárpa 20.10—20.35, elsőrendű sörárpa 21.10—21.35, kiváló sörárpa 22.10—22.35 pengő. Ezek az árak január 1-én 20 fillérrel, február 1-én és március 1-én 15—15 fillérrel emelkednek.

A most megállapított legmagasabb árak helyi vasutállomás, vasuti kocsi rakva, teljes 15 fonás vasuti kocsi rakománnyal érvényesek.

A Falu-Gazdaszövetség minden tagjának testvéri üdvözlését küldi Starace, az olasz fascista hadsereg vezérkari főnöke

Starace, a fascista párt volt főtitkára, táviratban üdvözölte Szekeres Lászlót, a Falu-Gazdaszövetség igazgatóját.

Achille Starace az olasz fascista párt 16 évig volt titkára és főtitkára, jelenleg pedig az olasz nemzeti milícia vezérkari főnöke, a legutóbbi örségtámasztalka alkalmával főtitkári helyét elhagyta. Mussolini miniszterelnök egyik legbensőbb bizalmasa és leghűségesebb munkatársa a *fascista hadsereg vezérkari főnöke* lett, hogy ebben a nagy és felelős állásban folytassa azt a hihetetlen nagy munkásságot, amelyet a Duce oldalán a fascista Itália érdekében kifejtett. Starace egyike azoknak, akik azonnal odaálltak Mussolini oldalára, hogy vele együtt megteremtse a régi Itália keretein belül az új római birodalmat.

Achille Starace neve nem ismeretlen a magyar földműves milliók előtt sem. hiszen ő volt az,

aki elpöfött kilenc esztendővel megvalósította a Duce elképzelése szerint a magyar-olasz gazdajfu-csereakciót,

melynek keretében a gazdajfuk kölcsönösen megismerik országainkat, népeinket, szokásainkat, mezőgazdasági berendezkedésünket.

Szekeres László dr.-t, a Falu-Gazdaszövetség igazgatóját több évtizedes

meleg barátság fűzi Staracehoz, aki mindenkor lelkes szószólója volt a magyar nemzetnek még akkor, amikor Trianon és a kommunizmus után egyetlen barátunk sem volt. Sokat köszönhet a magyar nemzet Staracének, aki jól ismeri Magyarországot történelmével és rajtunk keresztül állandó összeköttetést tartott fenn a magyar földműves társadalommal, amely a Duce és Starace szerint öszerőtől duzzadó tartalva minden nemzetnek.

Legutóbbára októberben jártak Staracéval a magyar gazdajfuk, akikhez minden formaszó és megkötöttség nélkül úgy beszélt, mint ahogy egy apa beszél fiaihoz. Starace az a Mussolini-féle fűz hatja át, amely Itáliát Európa egyik legfiatalabb, de legnagyobb nagyhatalmává tette. Jól esett, amikor azt mondotta:

— Fiúk, azt üzenem ennek a nagy-szerű magyar népnek, — amelyet én igen jól ismerek, Szekeres Lászlón, az én régi, kedves barátomom keresztül, — dolgozzék szakadatlanul a jobb jövőért azzal a tudattal, hogy

vannak nemzetek, amelyek megértéssel figyelik Magyarországot sorsát és van egy istenküldötte nagy vezérünk: Mussolini, aki nem új, hanem nagyon régi barátja a lovasias és nemes magyar népnek, akit ma Itália

földjén minden olasz valóság-gal testvérek tekint.

Amikor Starace főtitkár a Duce elhatározása a fascista sereg vezérkari főnöki nagy méltóságra emelte, Szekeres László levelében üdvözölte, amire Starace táviratilag a következőket válaszolta:

„Legutóbbi leveledet és a benne foglaltakat hálás szívvel köszönöm. Nagyon kedves mindaz, amit írtál, amiért is úgy Neked, mint a Falu-Gazdaszövetség minden tagjának testvéri üdvözlőmet és szeretetemet küldöm. Starace.”

Leköszöltük ezt a táviratot azzal a hozzáadással, hogy a Falu-Gazdaszövetség volt az első, amely a kommunizmus után a magyar és olasz kapcsolatokat újra felelevenítette — és kimélyítette. A Falu-Gazdaszövetség volt az első, amely Magyarországról 1925 tavaszán Szekeres László vezetésével megrendezte 65 vezető magyar gazda négyhetes gazdasági tanulmányutját Olaszországba.

Ez volt az első összeköttetés Itália és Magyarország között.

A Falu-Gazdaszövetség azóta támogató barátot talált Achille Staracében, aki mint a fenti távirat is mutatja, továbbra is megmarad a Szövetség és a magyar nemzet szószólójának és segítőjének.

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

hangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

Adópanaszok. A visszacsatolt területek gazdaközönsége részéről olyan bejelentések érkeztek a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamarához, (Miskolc) hogy a gazdák jövedelmi adójának kivétele alapjául becsles utján megállapított mezőgazdasági jövedelmet sok helyen oly magas összegben állapították meg, amely a ténylegesen elért jövedellel nem áll arányban. Tekintettel arra, hogy a visszacsatolt területek gazdasági viszonyai ezt az eljárást semmivel sem indokolják, a Kamara előterjesztéssel élt a földmivélsügyi kormány-nál és közbenjárását kérte. A földmivélsügyi miniszter most értesítette a Kamarát arról, hogy az előterjesztésben foglalt panaszokra a pénzügyi kormányzat figyelmét felhívta.

Kik igényelhetek melaszt. A Felbőndüklő Mezőgazdasági Kamara (Szombathely) a gazdaközönség tudomására hozza, hogy azok a cukorrépatermelők, akik a szerződésben biztosított melasz-igényüket a cukorgyáraknak 1939 szeptember 30-ig bejelentették, e mennyiség felett továbbra is szabadon rendelkeznek, dacára a melaszkezeltek zárolását elrendelő kormányintézkedésnek. A múlt évben igénybe vett melasz-mennyiség a jövő évben is a cukorrépat nem termelő gazdák rendelkezésére fog állni, mielőtt a szeszgyedárság az ország melaszkezelteiről pontos számadatokkal rendelkezik. A cukorrépat nem termelő gazdák melaszkezelési iránti kérelmei közvetlenül a Szeszgyedárság Igazgatóságához (Budapest, V., Gróf Tisza István-u. 6.) címzendők. A kérvényben az igényelt melasz-mennyiség mellett szükséges feltüntetni az illető gazdaság számosállat létszámát is.

A fokhagyma termelői árának kiegészítése. Az idei fokhagyma-felvásárlások során az öszil-üjtésű fokhagymáért mázszakmáért 6,50 pengő, a tavaszi üjtésűért pedig 10,50 pengő fizettek a termelőknek. A fokhagyma-„egykezőnek” sikerült a külöldi piacokon a fokhagymát magasabb áron értékesíteni. Eppen ezért a földmivélsügyi miniszterelnök utasította a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezetét arra, hogy az ideány folyamán a termelőktől felvásárolt fokhagyma árát az öszil-üjtésűeknél 8 pengőre, a tavaszi üjtésűeknél pedig 13 pengőre utógó egészítse ki.

Hegyközségi vezetők társasbédje. A hegyközségek vezetői nagy számban vettek részt a Hegyközségi Szemle szervezősége által rendezett baráti társasbédben, amelyen a földmivélsügyi miniszter képviselőiben Heinrich Dező dr. miniszteri titkár jelent meg. Az első felkösztönt Bernáth János, a fállyal hegyközség megbízottja mondta, a Kornázyó Úrta, majd Baross Endre dr. országgyűlési képviselő, a Hegyközségi Szemle felolós szervezője üdvözölte a megjelenteket, és hosszasan foglalkozott a hegyközségi működés jövő irán-yaival.

Tizenegyezer gyermek vett részt a Falu-Gazdaszövetség hathetes gyermektisztasági versenyén

A tisztaság fél egészség, ezt tartja a közmondás. Valóban így is van. A Falu-Gazdaszövetség programjában jelentős szerepet visz az egészségvédelem és egészségápolás népszerűsítése.

A gyermekeknl legeredményesebb a munka, ók legjobban hajlítottak, a jó példát és a tanácsokat megfogadják, Plane, ha olyan érdekes módon találjuk fel nekik, mint azt a Szövetség évek óta teszi.

Versenyezni... Versenyezni, hogy ki tisztább, rendeztebb, kinek a keze, füle, joga, lába tisztább. Ha foltos is a fehérnemű, vagy felsőruha: az nem baj, csak tiszta legyen.

Október közepétől december 2-ig, hat héten át több mint 50 ruszinföldi és felvidéki községben folyt a gyermektisztasági verseny.

11.247 gyermek vett részt benne és a lelkes faluvezetők százaj egy szívvel és egy lélekkel foglalkoztak a kis gyermekekkel.

Hetenként kétszer volt tisztasági vizsgálát, összesen tizenkétszer vizsgázták le a tisztaságból a gyermekeket.

Hatalmas munka volt és — hála az önzetlen segítő kezeknek — az eredmény a várakozást is felülmuta. Se szeri, se száma a kedves történeteknek, melyekkel a gyermekek a maguk ártatlanságában szolgálták. Nem kötelesség volt ez, hanem nemes szárazkodás. A gyermekeknek meg pompáztak játéka. Játssza tanulták meg, hogy mi az egészség, hogyan kell azt védeni, övni és milyen nagy baj annak elvesztése. A mindennapi testápolás már nem kényszerűség, de fontos esemény volt és boldog volt az a gyermek, aki dicséretet kapott. És minél tovább tartott a verseny, annál bővebben kellett osztogatni a díjcséretet. A pontosan vezetett bírálati lapok mutatják az eredményt, amely vizsgálótról-vizsgálóra mind jobb lett. Ahol a szükség nagy volt, még ott is igyekeztek betartani a jótanácsokat.

A gyermekeken keresztül a családokba, a felnőttek közé is eljutottunk

és egészen biztos, hogy az eredmények a verseny elmúltával még tovább elmélyülnek.

A Falu-Gazdaszövetség a versenyvel kapcsolatban neves írókkal alkalmi beszédeket, szindarabokat és verseket íratott, úgyhogy a Miklós napját megelőző vasárnapon egyidőben mind a 11 és félszer gyermek ugyanazt a műsort évezte végig a szülők ezreinek társaságában.

És vitéz Imrédy Béláné, a Magyar a magyarrét-mozgalom etnológus nemes szívjósága és a Falu-Gazdaszövetség áldozatkészsége révén.

sikerült minden résztvevő, versenyő gyermekeknek ajándékot juttatni.

A módosabbak tisztálkodási eszközöket, fogkefét, körömféket, tükröt, könyvet kaptak, a szegényebbeknél ezekhez még cukor, tarhonya, só, liszt, csokoládé, ruhanemű, szappan,

gyertya, írószerek, iskolakönyvek, írka, szép magyar meséskönyvek, játékok, kézimunkák, háztartási eszközök, fehérneműanyagok, egyéb köz-szükségleti cikkek is járultak, úgyhogy a verseny minden gyermeknek sokáig emlékeztetés lesz.

Igy lesznek a falusi gyermekek az egészségvédelem harcos kis katonái és ha nagyon sok helyen évente rendezünk ilyen versenyeket, kevesebb lesz a betegség, a tudatlanság és egy edzettbb, egészségesebb nemzedék fejlődik és nő fel szemünk láttára.

A Magyar a magyarrét-mozgalom minden nemes akcióit előszó és támogat. Ezt is a mozgalom, illetve vitéz Imrédy Béláné nagyvonalú segítségével váltotta valóra. Sok-sok felvidéki és kárpátaljai kis faluban gyermekek és szülők tizezrei áldják nevét és ezekhez csatlakozik mostantól a gyermektisztasági verseny gárdája is.

ÁGOSTON BÉLA DR.

GAZDAÉLET

Az Országos Mezőgazdasági Kamara helyzetjelentése. Az Országos Mezőgazdasági Kamara közli, hogy a gazdák a vetést mindenhol befejezték, a szántással azonban nem készülték el teljesen. A mezőgazdasági munkásság foglalkoztatottsága jó volt, mint máskor, hanem a munkabérek is lényegesen magasabbak voltak. Az értékesítésben nagyobb fennakadás nem volt. A hízalásban csökkenés tapasztalható.

A gazdák a termelői tejár emelését kívánják. A gazdák által felsőfőri Nagy Pál elnöke mellett gyűlést tartott a Tejtermelői Országos Szövetségnek választmányja, amely a jövő évi tejszállítási szerződéses kérdéssel foglalkozott. A választmány egyértelműen megállapította, hogy a termelési költségek állandó növekedése és a tejtermelés kedvezőtlen helyzete mellett feltétlenül szükséges van a termelői tejár megfelelő emelésére. Csakis ebben az esetben lehet elérkenni a tejlhány fokozódását és biztosítani a lakosság megfelelő ellátását tejrel és tejtermékekkel, viszont az egyszerű esőkkent tejtermelést később még nagy áldozatokkal sem lehet helyrehozni.

Vigyázz Gazda!

A valódi „ÜSTÖKÖS” törvényesen védve van, csak zárt palackokban kapható.

Gyártja: Sárkány Vegyitermék Vállalat, Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a

Utánzattól óvakodjál!

Imádság

Vegyük le a kalapunkat
Az idő ur előtt.
Kérjünk búzát, piros borsot
Szerencsés esztendő.

Hogy angyalimádság legyen.
Az életünk ege,
Földbe mélyen barázdáljon
Az igazságeke,

Uj történelmet írjanak
Hősök és szegények,
Világmesébe sóhajtson
Egy szép magyar ének.

Sorsunkra Isten vigyázzon,
Számba legyen a falat,
Hogy békecségekben élhessünk
A csillagok alatt.

GÁLL FERENC

**Felvidéki faluvezetők
kitüntetése Zselizen**

A Széchenyi Magyar Kulturális Egyesület Bars és Hont vármegyei körzetében a cseh megszállás alatt eredményesen működött faluvezetők kitüntetését a közelmúltban osztotta ki Zseliz községben a Szövetség. A vármegye részéről Gasperecz Béla vármegyei jegyző jelent meg, a járást Mailáth László főszolgabíró képviselte. A Falu-Gazdaszövetség képviselőiben Szabó Sándor dr. ny. főispán, társelnök és Agoston Béla dr. főtitkár jelentek meg. Az ünnepségen részt vettek: Bakos Gyula főjegyző, Madrovits János községi bíró, Mészáros István rk. plébános, Kontha Dezso ref. lelkész, valamint a vármegyei SZMKE szervezetek vezetői és tagjai nagy számmal.

Istentisztelet után a kulturházat zsúfolásig megtöltötte az ünneplő közönség. A magyar Híszkegy emlékláda után Bojsza József bankigazgató, a helyi SZMKE szervezet elnöke mondott üdvözlő beszédet. Köszöntötte a Faluszövetséget, majd reámutatott arra a munkára, melyet a cseh megszállás alatt ezer veszély közepette végeztek. Szabó Sándor magasszárnyalású ünnepi beszédében méltatta a kitüntetett faluvezetők értékes munkájának jelentőségét, további eredményes tevékenységre buzdította őket és a jó Isten áldását kérte munkásságukra. Schubert Tódor, a SZMKE országos elnöke, megköszönte a Faluszövetségnek, hogy szeretetteljes támogatásával és pártfogásával a nehéz időkben kipróbált harcos gárdát további munkára serkent. Agoston Béla dr. osztotta ki ezután a Faluszövetség nagy ezüstermeit és díszokleveleit a kitüntetetteknek. Kitüntetésben részesültek: Beluch Imre igazgató-tanító (Bars-éndréd), Bojsza József bankigazgató (Zseliz), Farkas Károly igazgató-tanító (Vámosladány), Kovács Károly ref. lelkész (Bori), Molnár László igazgató-tanító (Nagyalló), Nagy Béla igazgató-tanító (Hontkiesér), Szabó Árpád igazgató-tanító (Oroszi), Szabó Erzsébet tanárnő (Léva), Szalay Pál igazgató-tanító (Felsőcsécsé), dr. Tóth Dezso vármegyei aljegyző (Léva), Varga Dezso gazdálkodó (Baresbaracska) és Weisz Oszkár földbirtokos (Bars-éndréd).

Végül Galgóczi Imre, az oroszokai SZMKE szervezet titkára szavalt a saját szerényen alkalmi költeményét, majd a szép ünnepség a Himnusz elénekésével ért véget.

Tangóharmónia az élet öröme. Ez a jelzava a közismert jóhírnevű Maritz Tangóharmónia Szaküzletnek és méltán, mert amikor most Karácsony előtt végigjártuk az üzleteket, a József-körút 37. szám alatti Maritz tangóharmónia szaküzletben csupa vidám arc fogadott bennünket, úgy az eladók, mint vevők vidáman tangóharmónizáltak. Mi különösen örömmel üdvözöljük ezt a hangszert, mert azoknak, akiknek nem volt gyerekkorukban módjuk úgy hangszert 8-10 évig tanulni, azoknak most módjuk van néhány hónap alatt komoly zenét elsajátítani és amellett egész zenekarotól, Nagy képes ábrákkal és ismeretlőtől szívesen tudnak bárkinek ingyen teni szabást.

A Németországban járt munkások figyelmebe!

A Vasárnap szerkesztősege — csak úgy mint az elmúlt években — a Németországból történt hazaérkezés után is figyelemmel kíséri a munkástervezők sorsát és szeretetteljes készséggel ad továbbra is felvilágosítást a hazaküldött pénzek és más el nem intézett ügyekben hozzátüntetett kérdésekre. Természetes, hogy

csak azokra a levelekre válaszolhatunk, amelyekre írói hazaérkezésük előfizettek lapunkra.

Tekintettel arra, hogy sem az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda, sem a Falu-Gazdaszövetség, sem a berlini Mezőgazdasági Munkaközvetítő Iroda, sem

az OKH nem vállalkozhat a kiterjedt levelezés lebonyolítására, de mi sem küldhetjük lapunkat ingyen, arra kérjük azokat a munkásokat, akik már előfizetőink, hogy hívják fel ismerőseik figyelmét a fentiekre azzal, hogy

legalább 1 pengő negyedévi előfizetési díjat küldjenek be a „Vasárnap“-nak,

hogy hasábjainkon válaszolhassunk kérdéseikre és annakidején értesüljenek az esetleges újabb szerződéseik időpontjáról és feltételeiről. Kívánatra befizetési lapot készséggel küldünk.

VASÁRNAP szerkesztősege
Budapest, V., Báthory-u. 24.

ÜZENETEINK:

Nagy György, Erdőtelek: Már a múlt szününkben is közöltük, hogy a tavaly kint maradt pénzek átutalása folyamatban van. Várjon tehát türelemmel. — **Szabó Ferenc, Körösladány:** Munkaadójuk forduljon annakidején az illetékes munkaközvetítő hivatalhoz és ott adja be igényét és kérje Önöket névszerint. Csak a hivatalos ut betartásával és a rendes szerződéseik alkalmával melhetnek ismét ki Németországba. Előbb természetesen nem utazhatnak ki. — **Gáspár György, Felsőszőlők:** Levelét illetékes helyre továbbítottuk. — **Kalcsó Andrásné, Ape:** Köszönye szerkesztőségünkkel, hogy mikor, honnan és hova küldötték a pénzt, hogy az Országos Központi Üzletközpontnál érdeklődhessünk. — **Szabó Imre, Sártrétvári:** Sajnos, mindennemű igénye megszűnt, amint Németországból hazajött. Gyógykezelési költség csak kint járt Önnek. Forduljon a községi orvoshoz. Ha vagyontalan, úgy kórházba utalják. — **Jadlaski József, Újpest:** Címét közöltük az Országos Központi Hitelesítőközpontnak, hogy pénzt adaküldjék. — **Balázs József, Ecséd:** Igaz részvétellel értesültünk felesége haláláról: a jó Isten adjon erőt és vigasztalást a súlyos bánat elviselésére. Levelét Berlinbe továbbítottuk a mezőgazdasági munkásvédtől irodához. — **Engelhardt Ferenc, Almás-**

kamarás: A hegyeshalmi vármihatalnál tévedésből elcsereződött a podgyása egy zsák különféle új és használt ruhákkal, valamint kerekpár-lámpákkal, stb. Aki tévedésből a zsákot magához vette, azó otmaradt a hegyeshalmi vármihatalban. Nagyon kérjük az illetőt, hogy a zsákot küldje vissza alulírott címre: Engelhardt Ferenc, Almáskamarás, 315. sz. Uttelep. — **Simon Lajos, Illich Mátyás és társai, Gyula:** Elmaradt márkakövetelésük ügyében a panaszleveleket az OKH-hoz juttattuk el. — **Bagdi Istvánnak** üzenjük, hogy barátjának Tárnok Lajosnak, gyógykezelésére a németországi biztosított Magyarországon nem fizet, mert megszűnik a biztosítás akkor, amikor a munkás Németország területét elhagyja. Levelet nem tudunk írni Önnek, mert közelebbi címet, vagy helyiséget nem közölt. Barátjának jobbulást kívánunk. — **Üveges Lajos, (Hajdudorog, 4 ker. 1791 hászám):** a következő panaszal fordult szerkesztőségünkhez: December 17-én délután 2 óra 45 perckor Németországból érkező vonatból egy 88 kg súlyú csomag eltűnt. A csomag — egy nagy láda — leányul tulajdonja. A csomagot valószínűleg egy másik vonatba tették fel. Nagyon kéri a becsületes megtalálót, hogy értesítse őt a fenti címen és juttassa el hozzá a csomagot. Természetesen minden költséget megtérít az illetőnek.

**Számos dicső évet
Kormányzó Urunknak!**

Amint megirtuk, a Németországi munkások, akik kintlévők alatt hét-ről-hétre nehezen várták a Vasárnap igaz szeretettel megírt sorait, már valamennyien idehaza vannak és a kedves családi otthonban töltik a karácsonyi ünnepeket. Sokan, mielőtt utnak indultak, még egyszer felkeresték a Vasárnap-ot; így tett Kádás Antal barátunk is, aki Gr. Rogahn-ból a következő, nagyon szép levélben fejezte ki érzéseit:

— Most, hogy elérkezett a hazautazás pillanata, meg kell köszönnünk azt a sok utbaigazítást és tudnivalót, amellyel a mi kedves Vasárnap-unk elhalmozott bennünket. Az utasításon kívül nagyon sok szépet és hasz-

nosat olvastunk belőle. Az utolsó beütő kiolvasva, értesülvé voltunk mindenről, ami édes hazánkban történt. Lelkünkben hazaszálltunk szép fővárosunkba és a mi drága Kormányzó Urunknak még számos dicső évet kívánva, hátat adtuk a magyarok Istenének, hogy ilyen győzedelmes férfint állított megtépett, sokat szenvedett hazánk élére. Ki nem csak meggyarapította, de boldogga és melegegetett is tette országát. S ott voltunk a szöke Tisza partján, hol kedves hajlékunkban szeretneink élnek.

— Végül nagyon kérjük a kedves szerkesztő urat, hogy a szinte nélkülözhetetlen Vasárnap-ot sziveskedjék továbbra is, mint előfizetőnek címünkre megküldeni.

Fogadjia szerkesztő ur hálás köszönetünket és hazafias üdvözlőnkünket.
Kádás Antal és leánya.

ASSZONYROVAT

Hasznos tudnivalók

Égési sebek kezelése. Ilyenkor télen, a háztartásokban is sokszor megégeti magát az ember tüzrakással, zsírolvasztással. Sokszor tanácstalanul állunk, hogyan lehet legjobban kezelni az égett sebet. 1924-ben fedezte fel egy amerikai orvos, hogy égett seb kezelésére legjobb a cseresavnak 3-5%-os vizes oldata. Ahol házi gyógyszerész van, jó, ha tartanak csersav port is, hogy szükség esetén gyorsan tudjanak friss oldatot készíteni. Az állott oldat nem jó. Egy borospohányi langyos vízbe 1-2 kávéskanálnyi csersavat kell tenni. Ha csersav nincsen kéznél, valamilyen csersavtartalmú anyagot főzünk meg, pl. gubacsot, cserfakérgét, vagy jó erős teát és ezzel az oldattal borogatjuk a sebet. A fájdalom egy óra múlva csillapodik. A kezelést folytatni kell azután is napokig, míg a seb begyógyul.

Az égett sebek három veszedelme van. Az egyik az égett részlet pusztulása, a másik az, hogy az égés mérgező anyagokat termel, amelyek megölhetik a szervezetet, ha a vérbe felszívódnak, a harmadik az, hogy mint minden seb, ha nem bánunk vele tisztán, fertőződik. Nagyobb égésekkel ezért jobb orvoshoz, vagy kórházba menni. Kis gyermekek akár tenyerüknek megfelelő nagyságú égésbe is behalhatnak.

Hogyan távolítsuk el a gyertyafoltot a ruhából? Ha van kéznél meleg vasaló, akkor a ruhára itatóspapírosra tesszünk s a meleg vasaló addig moztatjuk rajta, míg a folt eltűnik. Ha vasaló nincs kéznél, akkor a pecséttel lekaparjuk, az ottmaradt foltot pedig benzines ruhával dörzsöljük. A vasalót kiforrósított késsel is helyettesíthetjük.

Hogyan lehet az ablakot hamar és könnyen megtisztítani? Az ablakok takarítása és tisztántartása mindig sok munkát ad a háziasszonynak. Ezért közöljük az alábbi takarítási módot, amellyel alpakka és ezüst tárgyakat is lehet takarítani. Vesszük a szürke palát, azt vízzel feloldjuk és jó sürti habarcsalékká csinálunk. Akkor egy kisebb ruhadarattal jól belemartunk és alaposan megdörzsöljük a tisztításra szánt tárgyat, mint a sziddall szokás. Az így bedörzsölt ablakot pihenni hagyjuk, amíg egy másik ablakszemet is átöröszölünk és akkor puha, száraz ruhával letöröljük a már megszikkadt palát. Arra nagyon kell vigyázni, nehogy a pala reászáradjon az ablakra, mert akkor vízzel kell lemosni és ezt hosszadalmas munka. Az így tisztított ablak ragyogó és nagyon szép lesz.

Mire jó a glicerin? A glicerin régebben általánosan használt háziszer volt. Használták kézápolószernek és bőrtárgyak ápolására. Különösen célszerű glicerinrel bekenni az ujjonnan vásárolt cipők talpát. Az ily módon kezelt cipők talpa rendkívül ellenállóvá válik és sokáig tart. Jól lehet puhítani glicerinrel a gumbiból készült tárgyakat is.

— A feleségem a legfeledeke- nyebb nő a világon.

— Mennyiben?

— Sohasem tudja reggel, hogy este hova tettem a pipámat.

*

— Mari — szól a nagysága — maga elmehef... Nem tartom tovább!

— De hiszen nem csináltam semmit, nagysága!

— A vőlegénye, akivel összevesztett, visszahozta a maga ajándékait — az uram nyakkendőt, ingeit és zsebkendőit...

Borsajtók, Borsivattyúk, Bortömölök, Borszűrők, Permetezők

CÍFKA JÓZSEF
pincegazdasági cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 12—28—92.

GAZDATUDOMÁNY

A szőlő trágyázása

Bizonyára kevesen gondolnak arra, hogy szőlőinkben nagyfokú rablógazdálkodás folyik akkor, ha a rendszeres trágyázást elhagyjuk. Hiszen a szőlő a talaj tápanyagkészletéből évente nagytömegű levelet, venyigét és bogyót nevel. Ezeket, nevezetesen a bogyókat, venyigéket elvisszük a szőlőből, a leveleket részben elfújja a szél s így édes-kevéss jut vissza a talajba a bennük levő fontos anyagokból. Hozzá jön még ehhez, hogy különböző meredek hegyi szőlőkben a csapadékvíz is sok növényi tápanyagot mos el.

A trágyázás ideje: a tél eleje. Februárig a trágyázási munkákat okvetlenül be kell fejezni, hogy a tél nedvessége a trágya oldató anyagait feloldhassa és a hajszálgökökhez juttathassa.

Sik szőlőterületen a sorok között bármely irányban kapálhatjuk be a trágyát, de jobb, ha az egymás utáni trágyázások a trágyasorok egymást keresztezik, mert akkor a gyökérképződés körösörül egyenleves lesz. Hegycsúdra ültetett szőlőnél a trágyát mindig a lejtővel keresztben haladó sorközökbe kell rakni.

Fontos, hogy a trágya ne jusson annyira mélyre, hogy a gyökerek közvetlen közelébe kerüljön, mert így esetleg gyökérpenészt okoz. De viszont ne maradjon túlközel a talaj felszínéhez, mert így esetleg kapálások a talajból kivágódik, itt kiszárad és nem érünk el vele semmi növénytápláló hatást. Ezért laka homoktalajon 10—15 cm mélyre takarjuk be a trágyát, ha a szőlő „be van fedve” és legalább 20—25 cm mélyre akkor, ha a szőlő „nincs befedve”.

Ha tőkek fiatalok, 5 évnél fiatalabbak, akkor a trágyát a tőkek körül, mintegy 15—20 cm-es sugáru körösörökbe árkba helyezük, mert ebben a korban a gyökerek még nem növekedtek oly hosszúra, hogy a sorok közé elhelyezett trágyával megtrágyázott földréteget elérhetnek. Idősebb szőlőkben mindig a sorközök közepén készített árkba helyezzük a trágyát.

A tőkek egyedi trágyázása akkor és ott ajánlható, ahol a szőlő fejlődése, illetve az egyes tőkek tenyésztési ereje nagy eltéréseket mutat. Ilyenkor nem az egész szőlőt trágyazzuk, hanem csak a gyengébb tőkéket.

A trágyázásra jól érett istállótrágyát, komposztot, ilyenek hiányában műtrágyaféléket használunk.

Etessük bőségesen tyukjainkat!

A tél elején a tyukok bőségesebb táplálása nagyon fontos. Ha ezt elhanyagoljuk, az állatok rohamosan veszítenek súlyukból s a mind hidegebbé való időben már nem tudják régi kondíciójukat visszanyerni. Az ilyen tyukoktól télen számottevő tojástermelést nem várhatunk. Arról se feledkezzünk meg, hogy most vedlenek legjobban tojó állataink s ezek igazán megérdemlik a jobb táplálást.

A bőségesebb etetés alatt azt értjük, hogy bevezetjük naponta legalább egyszer a nedvűs keverék adását. Keverjük össze daraféléket, korpat, konyhahulladékok, főtt burgonyát lefőzött tejfel vagy langyos vízzel s ebből adjunk a tyukállományunk annyit, amennyit egyszerre meg tudnak enni. Reggel és este adjunk a tyukállománynak szemes eleséget (buzacsont, árpat, zabot vagy tengerit). A hideg időben főzött jelentősége van a kukoricacétnak, mely hatásos melegfejlesztő takarmány. Különösen estére érdemes kukoricát etetni.

Ha valakinek alkalma van vért és egyéb állati hulladékok (beleak, pacal, stb.) szerezni, keverjen ilyen anyagot is a nedvűs takarmánykeverékhez. Bár a takarmánypiacra vásárolható fehérjés állati eredetű takarmányok (halliszt, husliszt, vérkaliszt) bizony drágák (1 kg 40—50

fillér), de azért a tojás magas ára mellett ezeknek etetése is gazdaságos. Először csak 5—8%-ot adjunk belőlük a keverékhez, majd fokozatosan emelhetjük egészen 15—20 százalékiig is.

Miután nagy a valószínűség annak, hogy a tél tojások ára magas lesz, fontos, hogy mind a jércek, mind az idősebb tyukok mielőbb kezdjék a tojástermelést.

A jó táplálás mellett fontos a meleg ól. Az egyszerűbben épített és így hidegebb ólakat már most vegyük körül védőanyaggal (szalmás trágyával, szalmával, kukorica-, cirok-, napraforgó-szárral, stb.), mert a melegebb ólak állataink egészségesebbek lesznek és jobban termelnek.

A kukoricaszár, mint takarmány

A frissen, törés után levágott és betakarított kukoricaszár a gyengébb szőlővel egyértékű takarmány. Ezért súlyos bünt követ el az, ki még hónapokig künn hagyja a kukoricaszárát a földön, mert ott a szár elveszti tápláló-értékét: a leveleket letépi a szél, a szár elfásl, elszaporodnak rajta a penész- és egyéb gombák, melyek etethetőséget és izletességét lerontják. Ezért például a novemberben levágott és hazahozott kukoricaszárnak már csak felannyi tápértéke van, mint a tavaszi szalmának.

Némelyek a kukoricaszárát egészben adják a jászolba az állatok elé. Ez nem helyes eljárás, mert így csak a leveleket vagy legfeljebb a szár címeres végét eszik le az állatok, míg a nagyobb rész, mint izék, visszamarad.

A tengeriszárát ezért szecskázzuk meg; de még jobb, ha Ásványi vagy Tornado nevű szártépegépekkel megtépjük. Ez utóbbiak azért végeznek jobb munkát, mert a szárat hosszában is elapítják s így az állat maradék nélkül elfogyasztja. A felaprítást akkor kell végezni, mikor a szárban még nedvesség van.

A téptet szárat kazalba rakva nem lehet télire megőrizni, mert könnyen megpenészedik. Legjobb konzerválási módszere a besavanyítás. Agyagos talajba ásott vagy más talajban kitéglázott, betonnal bélelt vermekben állandó taposással, tömöttlen rakjuk be a fehéptett tengeriszárát. Legfontosabb szabály, hogy minél tökéletesebben kiszorítsuk körülé a levegőt. Hogy a betaposás még sikeresebb lehessen, 1 métermáza tengeriszárra öntünk 40—50 liter vizet abban az esetben, ha a szár nem lenne elég nedves. A nedvesített elmaradhat, ha leveles repáfejével, marhakáposztával, tökkel vagy párolt burgonyával rétegezve savanyítjuk be a tengeriszárát.

A megtöltött verem tetejére szalmát hintünk, hogy a felső takarmány réteg is tiszta maradjon, majd erre 60—80 cm vastag földtakarót.

Az erjesztett tengeriszárát szívesen fogyasztja a jószág, mert puha, jó szaga van s benne az erjedés folyamán igen változatos zamatanyagok is létrejönnek.

A tejes edények

Az edények minősége a legnagyobb figyelmet érdemli a tiszta és egészséges tej termelése szempontjából.

A faedények nem megfelelőek, mert a likacsos fába beveszi magát a tej, nehezen tisztíthatók. Óozott edényeknél a hibátlan óozásra, zománcedényeknél a zománcózárra legyen gondunk. Nagyon jók a rozsdamentes acél- és alumíniumedények is. Vasrozsdával és rézzel érintkező tej ize megromlik és a tejtermékek (vaj, sajt) minőségét is veszélyezteti. Ilyen esetben fagygy mellékezt kap a tej.

A legjobb anyagból készült edény sem felel meg azonban, ha nem kellően tiszta. A felületesen kiöblített fejősajtár, szűrő, tejekanna, stb. falához millió és millió baktérium tapad. A tej baktériumainak 80 százaléka az edényekről és az eszközökről jut a tejbe.

HIREK

JANUÁR

Jégvirág cifráz ablakot, Egy kurta sóhaját s a nap. Az emberek benn tanyáznak Hógyapjas nádtető alatt.

Kemencét kétszer fűtenek, Trafikból újságot hoznak. Lápánál politizálnak, Pálpóz mellett boroznak.

Cigányra a szalmalyukból Alig vakkant fel a kutya; Nyargaló szán csilingel csak A sok alvó kis faluba.

A miniszterelnököt tagjává választotta egy német akadémia. Abderhalden Emil dr. titkos tanácsos, egyetemi tanár, a hallei császári német természettudományi akadémia elnöke, levelet intézett Teleki Pál gróf miniszterelnökéhez, amelyben közölte vele, hogy az akadémia legutolsó ülésén őt a földrajz és néprajz terén végzett kiváló munkássága elismeréséül egyhanguan tagjává nevezte ki.

Az elsőtétítés áldozata. Angliában a légvédelmi elsőtétítés miatt igen sok halálos szerencsétlenség történt eddig. Októberben 664 ember halt meg a sötétség miatt. Novemberben a számuk 674-re emelkedett és ebből 510 volt a gyalogos. Amióta a háború megkezdődött, átlag 33 ember halt meg naponta és a halálos utcai szerencsétlenségek száma 2975 volt. Ebből az elsőtétítés áldozatainak száma tulajdonképpen 1167, mert ennyivel mutja felül az idel szám a mult estező erre eső időszakának az áldozatszámát.

A herceprímás karácsonyi szentbeszéd. Serédi Jusztinián herceprímás karácsony másnapján ünnepélyes főpapi szentmisét mutatott be az esztergomi bazilikában és szentbeszédet mondott. Azt fejtegette, hogy a karácsony figyelemzet benünket: ha Isten felmagasztalta, gyermekeivé fogadta és testvéreké tette az embereket, akkor az emberek érezzék magukat valóban Isten gyermekeinek és mint testvérek szeressék egymást. Akik nem akarnak így élni, azok hiába vannak megkeresztelve. Krisztus Egyháza nemcsak az örök életre készíti elő az embert, hanem a földi életre is megtanítja. Azt akarja, hogy már itt a földön Isten gyermekei és egymást szerető testvérek legyünk.

Harmincezer kaptár méhesládót laktattak ki Franciaországban. Franciaországban, mint köz tudomásu, a Maginot-vonalmentl községeket és városokat kilüktették. Franciaországban ez a része kertés, rétes, szőlős terület és majdnem minden falusi gazdának volt néhány kaptár méhe. Így több mint harmincezer kaptár gazdálalón méh méhét bizonyítatlan sors elő. A francia méhészek szövetsége nagy mozgalmat indított a méhek megmentésére. Most aztán maga a katonaság szedi össze a kaptárokat és a méhesládókat külön vonattal viszik le Franciaország déli vidékére.

Hirtelen meghalt a Pesti Hazai Takarékpénztár vezérigazgatója. M. L. György, a néhány nappal ezelőtt fennállása századik évfordulóját megünnepelő Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgatója, december 22-én este hirtelen összesett egy fővárosi utcán és meghalt. Halálát szívizületlenség okozta. A magyar közgazdasági élet kimagasló egyéniségének hirtelen elhunytá általános megdöbbenést keltett. Temeztése karácsony másnapján folyt le örösi részvét mellett.

Koporsószállítás közben halt meg a koporsó készítője. Az elmúlt héten Szakács László 60 éves budapesti asztalosmester saját maga által készített koporsót szállított a Szent István-kórház részére. Az Orcezy-ut 35. számú ház elé érve hirtelen rosszul lett, szívéhez kapott, majd összesett és pillanatok alatt meghalt.

Minden hangszert

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály hangszertelepe. Budapest, VI./15, Király-utca 58-60. Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet

Olesőbb lett a levélportó Délszéliába. A postavezérigazgatóság közli, hogy a magyar és délszély postavezérigazgatóság között kötött egyezmény alapján január 1-től kezdve a Magyarországon feladott és a Délszély királyságba szelő 20 grammal nem nehezebb levelek díja az eddigi 40 fillér helyett 32 fillér lett. A többi díj, így a levelezőlap díja változatlan marad.

Ésküví halott völégény. Az amerikai Colebrook városkában kötötték az első házasságot élő és halott között. A menyasszony Knapp Ida uszályos fehérselyem ruhában, fején miruzsokszoruvall lépett az oltár elé, hová koporsóban hozták a völégényt, Bennett Clayton, ki az esküvőre kitöltött nap előestéjén gépkocsiszerencsétlenség áldozata lett és haláláig anyán ezt horgéte: „Bármí történi, mégis megtartjuk az esküvőt.” James Quinby tiszteletes a renles esketési szertartást folytatta le, csak a holtomiglan-holtidaglat helyettesítette „feltámadásig ideiglenesen elváltuk” formulával és végül a halott völégény ujjára húzta a jegygyűrűt.

Halalos katasztrófát okozott egy vezető nélküli száguldó gépkocsi. Karácsony első napján este, a fővárosi Fásor és a Bajza-utca sarkán Horváth Mihály dr. 24 éves magán-tiszviselő nem tudta elindítani gépkocsiját és valakinek tanácsára rákapszolt a kocsi harmadik sebességére és az autót hátulról megtolta. A kocsi hirtelen megugrott és vezető nélkül száguldani kezdett. Horváth egy darabig futott a kocsi mellett, de nem tudott a volán mellé beugrani. Így a kocsi elsökött és majdnem egy kilométert futott vezető nélkül. A Fásor Szanatórium előtt a kocsi elütötte Lovász Ferencné 41 éves MÁV-ápolónőt, aki azonnal meghalt. A kocsi továbbrobogott és pár méterrel odébb elütötte Kubányi József 44 éves ápolót, akit súlyos sérülésekkel vittek a Rókus kórházba. Végül a Kairó kávéház falának rohanat és a falhoz szorította Fási Erzsébet 26 éves háztartásbelit, akit szintén súlyos sérüléseket szenvedett, a mentők a Rókus kórházba vitték. Az autó teljesen tökrément. Horváth Mihálynak nem volt vezetői igazolványa. Az eljárás megindult ellene.

— Mit akar, kisánynom, az a kis gyakornok körülötted folytonosan? — Gyakorol, édes apa.

Párisban összeomlott egy hid. Párisban egy hulladékokkal megrakott uszályhajót az örvény nekilökte a Szent Lajos-hid egyetlen pillérének. A pillér engedett és a vízbe omlott, a vontatóhajót azonban nem érintették a leomló kő- és vasdarabok, csupán megingatták, s a legényiség ennek következtében vízbe esett. Néhány pillanattal később ezután az egyensúlyát veszített hid mindenestől a folyóba zuhant. A szerencsétlenség pillanatközött meglehetősen sok járőkelő tartózkodott a hidon, természetesen valamennyien a vízbe estek. Csupán nyolc ember tudtak kimenteni a vízből, valamennyiüket kórházba vitték. Azt hiszik, hogy a szerencsétlenségnek körülbelül husz halálos áldozata van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. J. Nagykopánés. Jókivánságot szívóik köszönjük és hasonlóknal viszo-
pozuk.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőket, akiknek előfizetése december hó 31-én lejár, hogy a csatló befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

- Negyedévre 1.— P
Félévre 2.— P
Égész évre 4.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala, Budapest, V. Báthory-u. 24.

SPORTHIREK

A karácsonyi ünnepek alatt mérköztek a magyar és olasz válogatott vízipólócsapatok. Karácsony első napján, amikor a valódi válogatott magyar csapat került az olaszokkal szembe, 3:1 arányban győztünk. Az ünnep másodnapján a magyar utánpótlás legénysége szállt vízbe és 4:4 arányban eldöntetlenül tette a harcot. Erre a második győzelemre az előzőnél is büszkébbek lehetünk, mert valóban szép teljesítmény a fiataloktól a nagyszerű olasz csapat ellen. Mindkét napon zomszórközések is tartkították a műsort. Eleméri könyvnyen uszott 100 m-t 59.6 mp alatt. Tótos 6 p 17.2 mp alatt újabb országos rekordot állított fel az 500 m-es gyorsúszásban. A Ferencváros labdarugó csapata a karácsonyi ünnepek alatt Ujvideken vendégszerelt és mindkét napon fényes győzelmet aratott. Az első napon 8:2, a másodikon 8:0 arányban verték meg jugszláv ellenfeleiket.

TALÁLJA KI!

- 12, 9, 10, 11, 4 = szándéka ellenére hibásan cselekszik.
3, 2, 1, = gyulladás.
8, 7, 12, = is, marad is.
1, 5, 6 = csomó.
1-12! = Melyhez hasonló jókat kívánunk.

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V. Báthory-utca 24) kell beküldeni. 10 napon belül. Elkécsve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizető-fáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs. A Találja ki! eredményét a jövő évi 3-h. számban közöljük. Az 50-h. számban között Találja ki! megfejtése:

Mondottan ember: Kúzdaj és bizva, bizál. Madách Imre: „Ember tragédiája befejező szavai.

Szeged szebb lesz, mint volt. Ferenc József király mondotta az 1879-iki ársvit után.

Sohamai bíztang ember, aki, ha kell, halni nem mer! Petöfi Sándor: „Nemzeti dal”-ából vett idézet.

Beérkezett huszonöt helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldünk Jelen Kalmán (Szerencs) és Feltöli János (Móhács) előfizetőink címére.

Am gazdaságos a sertés- és baromfiterenyésztés a törvényesen védett Rákoshegyi baktériumölő nével. Kapható és megrendelhető csak: IFJ. AULITZKY OTTÓ Budapest, VII. Dohány-uca 84. Hsz. 2/a Árak: Demijonlat al Budapest 4 6 8 10 15 20 480 7-10 9-10 10-80 16- 21-20 Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

RÁDIÓ

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

December 31. vasárnap d. u. 3 ó.

IDŐSZERŰ GAZDASÁGI TANÁCSADÓ.

Január 1. csütörtök, d. u. 5.15 óra:

ZAJTAY ARTUR DR., ny. kísérletügyi főigazgató: „Szenahányi lelkűzése kisgazdaságokban.”

BUDAPEST II.

Január 2. kedd, délután 6.35 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Január 6. szombat, délután 6.35 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 31.:

8: Szózat. Utána: Hanglemek. 8.45: Hírek. 10: Református. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés. Időjárás és vizállás. 12.30: Beszélgetések. 13.45: Hírek. 14: Hanglemek. 15: Időszéri gazdasági tanácsadó. 15.45: Cigányzene. 16.15: „A mentők szilvesztere.” 16.30: „A magyar föld.” 17: Hírek. 17.15: „Emlékezés az év halottaira.” 17.45: Szalonzene. 18.35: „Szilveszteri emlékezés.” 19: „Népdalok az év végére.” 19.15: Hírek. 19.25: „Piros róza.” Kis operett. 20.15: Cigányzene. 20.40: Apróságok az év sportközvetítéséről. 21: A Pécsi Öreg Diákok vidám szilveszterestje. 21.40: Utry Anna és Cselényi József magyar nótákat énekel. 22.10: Tiltkos Ilona és Pethes Sándor vidám jelenete. 22.30: „Az elmúlt év slágereit.” 22.45: Székely gósbégek. 23: Katonazene. 23.30: Vidám magánzám. 23.45: Katonadalok. 23.55: „Az üszetendő küszöbén.” Vitéz Somogyvári Gyula előadása. 24: „Éjféltre szólnak a kenderesi harangok.” Utána: Himnusz. Majd: Szózat. Elmondja Kiss Ferenc. Utána: Rákóczi induló. 00.15: A Rádió új színetjele. Majd: Cigányzene. 00.30: Házi vidám est. 1: Utry Anna és Kubányi György magyar nótákat énekel. 1.20: Katonazene. 2: Táncclemek. 2.45: Cigányzene.

HÉTFŐ, 1940 I. 1.:

8: Szózat. Utána: Hanglemek. 8.45: Hírek. 9: Református. 10: Róm. kath. 11.20: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés. Időjárás és vizállás. 12.30: Hangversenyzenekar. 13.45: Hírek. 14: Cigányzene. 15: Utirajz. 15.30: Hanglemek. 16.15: „Egészéjszakai kalendárium.” 16.30: „Mezenésített Petöfi-versek.” 17: Hírek. 17.15: Jazegyüttes. 17.40: „Árva Pál gazdsága.” Mese. Elmondja Balor Gizl. 18.15: „Ujesztendéi nótás köszöntő.” 19.15: Hírek. 19.30: „A költő elfeledődik.” 20.10: Operaház zenekar. 21.10: Hírek. Időjárás. 22.10: Nérfeszítés egyveleg. 23.25: Táncclemek. 00.05: Hírek.

Rendszeres félköznapl műsorszámok

6.45: Torna. Hírek, hanglemek. 10: Hírek. 10.20 és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Dóli harangzó. Időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés. Időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsor. Ismertetés. 15: Arfolyamok, piaci árak. 16.15: Időjelzés. Időjárás. Hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

KEDD, I. 2.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Zenekar. 16.15: Háztartási tanácsadó. 17.15: Hanglemek. 17.45: Előadás. 18.15: Rendőrzemekar. 18.45: Zongora. 19.25: „Válás után.” Bohózat. 20.35: Szalonzene. 22.10: Hanglemek. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, I. 3.:

12.10 Szalonzene. 13.30: Hanglemek. 16.15: Diákötóra. 17.15: Szalonzene. 17.45: Előadás. 18.15: Cigányzene. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. „Carmen.” Zenéjét szerelte Bizet. 20.30 és 21.30: Hírek. 22.35: Időjárás. Majd: Cigányzene. 23.20: Koncert-füvészenekar.

CSÜTÖRTÖK, I. 4.:

12.10: Ének. 13.30: Szalonzene. 16.15: Magyarorsz műsor. 17.15: Mezőgazdasági előadás. 17.45: Cigányzene. 18.30: Két angol humorista. 18.50: Hanglemek. 19.25: Hangfelvétel. 20.50: Katonazene. 22.10: Hanglemek. 23.25: Cigányzene.

PÉNTEK, I. 5.:

12.10: Postászenekar. 13.30: Cigányzene. 16.15: Diákötóra. 17.15: „A közönség kedvelt lemez.” 18.15: Szalonzene. 18.50: Előadás. 19.15: Hírek. 19.30: Operaházi előadás közvetítése. „Dor Juan” I. felvonása. 21.15: Hanglemek. 22.10: Táncczenekar. 22.45: Cigányzene.

SZOMBAT, I. 6.:

8: Szózat. Utána: Hanglemek. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. istentisztelet. 11.20: Görög kath. istentisztelet. 12.20: Időjelzés. Időjárás. 12.30: Operaházi Zenekar. 13.45: Hírek. 14: Hanglemek. 15: „Bábjáték.” 15.45: Szalonzene. 16.15: Elbeszélések. 17: Hírek. 17.15: „Római kocsimáskában.” 17.50: Magyar nóták. 18.50: „A székelyek magyarsága.” 19.30: Zongora. 20.05: Küllgyi negyedóra. 20.20: Hangverseny. 22.10: Vonósnyegyes. 22.45: Táncclemek.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 31. 11.30: Dalárda. 15.05: Cigányzene. 18.50: Előadás. 19.15: Cecília-körus. 19.35: Cigányzene. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 21.30: Időjárás. — Hétfő, 1940. I. 1. 11.15: Hanglemek. 19: Szalonzene. 20: Hírek. 20.20: Elbeszélések. 20.50: Táncclemek. 21.35: Időjárás. — Kedd, I. 2. 17.45: Rendőrzemekar. 18.45: Előadás. 19.30: Ének. 20: Hírek. 20.20: Magyarorsz műsor. 20.50: Cigányzene. 21.35: Időjárás. — Szerda, I. 3. 17.50: Szalonzene. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Katonazene. 21.35: Időjárás. 21.40: Hanglemek. 22.40: A Carmen IV. fev. közvetítése az Operaházból. — Csütörtök, I. 4. 17.15: Táncclemek. 19.15: Zongora. 20: Hírek. 20.20: Dalárda. 20.50: Felolvasás. 21.20: Cigányzene. 22: Időjárás. — Péntek, I. 5. 19.20: Szalonzene. 20: Hírek. 20.20: Hanglemek. 20.55: Előadás. 21.30: A Don Juan II. fev. közvetítése az Operaházból. — Szombat, I. 6. 11.15: Cigányzene. 15.05: Szalonzene. 17.15: Missziós üzenetek. 18.45: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Előadás. 20.50: Cigányzene. 21.45: Időjárás

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE Készárupiac. Buza tiszviedéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejmeggel, dunántúli és kislitoldi 77 kg-os 19.95. 78 kg-os 20.45. 79 kg-os 20.75. 80 kg-os 20.95. Rozs: pestvidéki 15.10-15.35, más származású 15.30-15.55. Takarmányárak: Ia 65-66 kg-os 17.60-17.85, közepminőségű 17.10-17.35. Sörörpa: kiváló 21.75-22.25, prima 20.75-21.25, sörörpa 19.60-20. Zab: elsőrendű 19.65-19.90, közepminőségű 19.55-19.65. Tengeri: tisztított 19.65-19.95, egyéb áll. 18.65-18.85. Határidőpiac. Rozs márciusra 15.73.

Magpiac. Lucernamag, nyers. aranúcs 240-265, fenebárcás, budapesti paritásban 305-315. Lőreemag, nyers. aranúcs 140-160, olomzárótt, budapesti paritásban 205-215, bihorhe 65-75, szűszesbüköny 44-47, tavaszi búkköny 33-40, köles, fehér, budapesti paritásban 32-35, vörös, budapesti paritásban 30-32, repce, olajgyári paritásban 40-41, csillagfűrt 16-17, Viktória-borsó, sterilizált 42-46, Expresszorsó, sterilizált 34-44, lencse, nagymag, sterilizált 33-47, közepmagu, sterilizált 27-33, kismag. sterilizált 23-26, dunai szokványbáb 30.50-31.25, gömbölyű fűrtbáb 33-35, csillagfűrt, fehér, laposmag 16-17, uradalmi kék mák 130-135 P mm-ként.

Abrahtakarmány. Áraporka 13.25, borsóhéj 18.25, buzaporpa 13.50-13.80, napraforgómagcsa 14, lenmagpogácsa 16, búzmagpogácsa 16, repcepogácsa 11, kócskorpogácsa 14.50, szártott repcezetel 12.60, rozskorpa 14, buzatakarmányiszf 15.50-16.50, melász 10, halliszf 45 P mm-ként.

Takarmány. Rétiszéna Ia 7.50-8, IIa G-7.30, IIIa 4-5.80, nuhriszéna 8.50-9.50, lucernaszéna 10.80-12, zabosbükönyszéna 8.80, rozszalma 4-4.50, buzaszalma 3.50, zabszalma 3.70 P mm-ként.

Vágómarha. Bika, magyar IIIa 35, tarka Ia 62-66, IIa 50-60, IIIa 37-49, 360r, magyar IIIa 53, IIIa 46, tarka IIa 54-68, IIIa 37-53, tehén, tarka Ia 64-74, IIa 46-62, IIIa 34-45, növendék 40-48, kicsontozati való 16-33 fillér/kg-kint, élőszulban.

Tenyészmarhák és jarmosókrök. Ia beföldi jarmosókrök (tarka) és heallitani való tinó 56-60, Ia beföldi jarmosókrök (fehér) és heallitani való tinó 60-65, 1/2 éves üsző 50-56, 1/2 éves tinó 50-56, fiatal, friss fejtestűen 75-95 fillér/kg-kint, élőszulban.

Sertés. Ia uradalmi 113-115, IIa uradalmi 102-110, Ia szedett 94-109, kivételesen 101 és 102, IIa szedett 84-92, IIIa szedett 74-82, Ia üregtestű 90-95, IIa üregtestű 80-88, angol lőkeresés 90-95, kivételesen 98, Ia angol sonkasüldő 90-98, IIa angol sonkasüldő 76-87, süldő 70-100, kivételesen 104, szalac 90-110 fillér/kg-kint, élőszulban.

16. Igás kocsiló, nehéz nyugati fajta 400-800, könnyű nyugati fajta 270-450, alarendelt minőségű ló 35-250, vágó ló 25-280 P darabonként.

Juh. Beföldi javított anyabika 30-34, beföldi ürü 36-49, német experta párokint 90 kg-os prima minőségű ürü 42-46 fillér/kg-kint, etetés-ittarás után gazdaságban mászalva, 3 kg súlyfevőnég-sal.

Gyümölcspiálka. A törköypálka 3.70-3.80, a seprópálka 3.80, a szilvópálka (minőség szerint) 3.80-4, a barackpálka (minőség és mennyiség szerint) 5.50, a borpárlat (magasfokú) 5.20, alacsonyfokú 5. aválási előleka 3.40, eperpálka 4.20-4.40 pengőig terjedő áron kelt el 1000 literfokonként III. táblázat szerint + 3% forgalmi ár.

Borpiac. Az intervenció ár felemelése a piac további szűrlődülést okozta. Komermszörököt nagyobb eladási és kistermelők 2.3-2.5 filléres alapon adják. A vendégfőzők jobbnőségű borokért 35-40 fillért fizetnek literenként. A balatonvidéki borok ára a tapolcai vásár többezer hektoliteres forgalmával szűrlődítón hatot. Balatonvidéki kommerszárú 3-3.5 filléres Malligand-fokonként áron kelt el. Badacsonyi vidékét eladás tekintetében továbbra is tartózkodás jellemzi. Árak: 3.5-4.5 fillér Malligand-fokonként.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszféleségekben óléak volt a forgalom változatlan árákou.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések: o. = országos vásár, h. = havivásár, óák. = országos állat- és kirakóvásár, ók. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás. December 31. vasárnap. Pilis (Pest) óák. — Január 1. hétfő. Eger há., Emőd há., Kiskunfélegyháza o. jellegű kirakó bucsuvásár, Magyaróvár óák., Tápólca óák., Veszprém óák. — Január 2. kedd. Balassagyarmat óák., Hégyész há. kizárólag bonyhádi táfajta szm. felh.-sal. Mezőtur óák., Miskolc há. a külön és eóra épített istállóban, Nádudvar óák., Nagybörzsény óák., Ozora óák., Pécs óák., Pétervársáru óák., Somogyásmon óák., Szikszó h. szm. és 16 felh.-sal, Timny óák. — Január 3. szerda. Balassagyarmat óák., Kállosújén há., Kaposvár óák., Miskolc hák. és há. a külön és eóra épített istállóban. — Január 4. csütörtök. Enes óák., Mindszent óák., Miskolc há. a külön és eóra épített istállóban, Ónod óák., Tiszafüred óák. — Január 5. péntek. Buj h. se. felh.-sal, Hódmezővásárhely óák., Mindszent óák., Tiszafüred óák., Tiszaluc óák. — Január 6. szombat. Hódmezővásárhely óák., Keszthely óák.

Arany-ezüst beváltás a legmagasabb napi áron: Szigeti Nándor és Fia ékszerésznel, Bpest, II. Olasz favor 35.(saját ház)

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG FÉLELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.